

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้สมัครร่วมกิจกรรมเดิน วิ่ง เพื่อใช้แก้ว
ย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแทนแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง

Factors Influencing the Willingness to Pay for Replacing Single Use Plastic Cup with Biodegradable and Eco-friendly Product of The Walk and Run Activity Applicant

จินตนา แสนวงศ์*

Chintana Sanvong*

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า*

Chulachomklao Royal Military Academy*

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจนี้ใช้เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยแจกแบบสอบถามออนไลน์กับกลุ่มตัวอย่างแบบพิจารณาความสะดวกที่เป็นผู้เคยสมัครร่วมกิจกรรมเดิน วิ่งตามสถานที่ต่าง ๆ ในประเทศไทยมาแล้ว เก็บข้อมูลตั้งแต่เดือน มกราคม – สิงหาคม 2562 มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 458 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่าย ($p < 0.05$) เพื่อใช้แก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแทนแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งของผู้สมัครร่วมกิจกรรมเดิน วิ่ง ได้แก่ ระดับการศึกษา, รายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน, ความสนใจต่อสิ่งแวดล้อม, การเห็นด้วยว่าปัญหาภาวะโลกร้อนมีอยู่จริงและทวีความรุนแรงสูงขึ้น, ความคิดเห็นว่าสะดวกที่จะพกแก้วน้ำพับได้ส่วนตัวแล้วนำไปเติมน้ำดื่มที่จุดบริการน้ำ, ความคิดเห็นว่าการใช้แก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจะช่วยลดปัญหาขยะแก้วพลาสติกจากกิจกรรมเดิน วิ่ง ได้, การยินดีที่จะจ่ายค่าสมัครเพิ่มขึ้นสำหรับดูแลสิ่งแวดล้อม ปัญหาขยะในสถานที่จัดกิจกรรม และความคิดเห็นว่าปัญหาขยะที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาร่วมกันของผู้จัด และผู้สมัครร่วมกิจกรรม สำหรับความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้สมัครร่วมกิจกรรมเดิน วิ่ง ในการเปลี่ยนจากแก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง เป็นแก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแทนแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งเป็นแก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในกิจกรรมเดิน วิ่ง จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2 และตอบว่าไม่ยินดีจ่ายจำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 58.3 เมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนาพบค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย มัธยฐาน และฐานนิยม ดังนี้ กรณีที่ตอบว่ายินดีที่จะจ่าย ได้แก่ 1,000, 100, 248.91, 200 และ 100 บาท ตามลำดับ กรณีที่ตอบว่าไม่ยินดีที่จะจ่าย ได้แก่ 100, 0, 21.82, 10 และ 0 บาท ตามลำดับ

จากผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจให้กับผู้จัดกิจกรรมเดิน วิ่ง ได้พิจารณาหาวิธีการที่จะช่วยแก้ไขปัญหามลพิษจากขยะแก้วพลาสติกที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม

คำสำคัญ: กิจกรรมเดินวิ่ง; แก้วย่อยสลายได้; ความเต็มใจที่จะจ่าย; พลาสติกใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง

Received: 2022-05-27

Revised: 2022-05-24

Accepted: 2022-04-08

Abstract

This survey study attempts to identify factors influencing the willingness to pay of the walk and run activity applicant for replacing single used plastic cup with biodegradable and eco-friendly product. Study population was 458 samples and was sampled using convenience sampling technique. The data were collected through questionnaire since January – August 2019 and them was analyzed using descriptive statistics and chi-square.

The study showed the factors influencing the willingness to pay of the walk and run activity applicant ($p < 0.05$) were education, income per family per month, the attention to environment, the belief that global warming problem was real and severe, the willingness to use own foldable glass to fill water at drinking water service point, the agreement using biodegradable and eco-friendly product fill water at drinking water service point can reduce single-use plastic cup trash problem, the willingness to pay to resolve garbage problem occurred in the walk and run activity and the opinion that the garbage problem in the walk and run activity was the problem for both event organizer and participants. For the willingness to pay more 100 baht from the walk and run activity fee price for replacing single-use plastic cup to biodegradable and eco-friendly product fill water at drinking water service point, from 419 samples (91.5 %) had 152 samples (33.2 %) accepted to pay at that price while 267 samples (58.3 %) not accepted to pay. From descriptive statistics showed the maximum, minimum, average, median and mode of the answer that accepted to pay were 1,000, 100, 248.91, 200 and 100 baht respectively and for the answer that not accept to pay were 100, 0, 21.82, 10 and 0 baht respectively.

The useful of this study was to be the baseline data for the walk and run event organizer about how to manage single-use plastic cup waste in this activity.

Keywords: The walk and run activity, Biodegradable and Eco-friendly Product, Willingness to Pay, Single-Use Plastic

บทนำ

ปัจจุบันกระแสรักสุขภาพกลายเป็นที่นิยมอย่างล้นหลาม การออกกำลังกายจึงกลายเป็นวิถีที่คนรุ่นใหม่ปฏิบัติ ซึ่งนอกจากการเข้าฟิตเนส ปั่นจักรยานแล้ว การวิ่งกลายเป็นกระแสนิยมที่สุดในช่วงปี ค.ศ. 2016 และ 2017 ที่ผ่านมามีเฉพาะในประเทศไทยมีผู้จัดงานกิจกรรมแข่งขันวิ่งประมาณ 20 งานต่อสัปดาห์ รวมตลอดทั้งปีมีการจัดการแข่งขันไม่ต่ำกว่า 600 งาน (บุญญฤทธิ์ อุยยนนวาระ, 2562)

การจัดงานแข่งขันวิ่งในประเทศไทยที่แทบจะเรียกว่าได้มีผู้จัดทุกสัปดาห์ และในงานหนึ่ง ๆ มีผู้สมัครเข้าร่วมเฉลี่ย 3,000 - 5,000 คนต่องาน (บุญญฤทธิ์ อุยยนนวาระ, 2562) บางงานที่เป็นงานที่มีชื่อเสียงมียอด

ผู้ร่วมแข่งขันมากกว่า 10,000 คน (กองสถิติ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, 2562) สิ่งที่เป็นผลตามมาก็คือ ปัญหาขยะที่เกิดขึ้นในกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นขยะอินทรีย์ พลาสติก และแน่นอนที่สุดคือ ขยะจากขวดพลาสติก แบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งที่เกิดขึ้นจากจุดบริการน้ำดื่มในงาน

เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานของการจัดการวิ่งที่ได้มาตรฐาน ผู้จัดในประเทศไทยส่วนใหญ่จะจัดจุดบริการน้ำดื่มทุกระยะ 2 กม. (สาธิต ธนะทักษ์, 2018) เมื่อมีการแข่งขันที่ระยะ 21 กม. จะมีการจัดจุดบริการน้ำดื่มประมาณ 11 จุด และถ้าหากเป็นงานแข่งขันมาราธอนที่ระยะ 42.195 กม. ก็จะมีการจัดจุดบริการน้ำดื่มถึง 21 – 26 จุด นั่นหมายถึงในงานแข่งขันเดิน วิ่ง หนึ่งงานจะก่อให้เกิดขยะจากพลาสติก ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งในปริมาณสูงมาก จากแหล่งข่าว Voice online (2019) ได้กล่าวว่างานวิ่งมาราธอน เป็นหนึ่งในกิจกรรมที่สร้างขยะพลาสติกมากที่สุดกิจกรรมหนึ่ง เช่นงาน London Marathon ในปี 2018 มีนักวิ่งมากกว่า 41,000 คน ได้ทำให้เกิดขยะขวดพลาสติกกว่า 920,000 ขวด (ทีมข่าวสิ่งแวดล้อม กรีนนิวส์, 2562)

จากปัญหาพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งที่กล่าวมาข้างต้น ผู้จัดกิจกรรมเดิน วิ่ง สามารถช่วยบรรเทา แก้ไขปัญหาได้ ด้วยการบริหารจัดการเปลี่ยนจากการใช้ขวดหรือแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งเป็นแก้วที่ย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแทน ซึ่งแก้วนี้มีคุณสมบัติที่สามารถย่อยสลายได้ด้วยจุลินทรีย์ (Biodegradable) ซึ่งผลิตภัณฑ์สุดท้ายคือ พลังงาน และสารประกอบขนาดเล็กที่เสถียรในธรรมชาติ (Mineralization) เช่น มวลชีวภาพ (Biomass) ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ มีเทน น้ำ แกลีโอล และแร่ธาตุ ต่าง ๆ (ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ, 2561) แต่เนื่องจากราคาของแก้วย่อยสลายได้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมนี้ยังสูงกว่าแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง 1 – 3 เท่าต่อแก้ว ดังนั้นผู้จัดกิจกรรมเดิน วิ่ง ต้องมีต้นทุนการจัดงานที่เพิ่มสูงขึ้นด้วย การหาค่าความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้สมัครร่วมกิจกรรม และการศึกษาหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้สมัครร่วมกิจกรรมเดิน วิ่ง ในการเปลี่ยนจากการใช้แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งเป็นแก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแทน จึงแนวทางหนึ่งที่จะช่วยประกอบการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมเดิน วิ่ง ที่เป็นกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพพร้อมกับรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

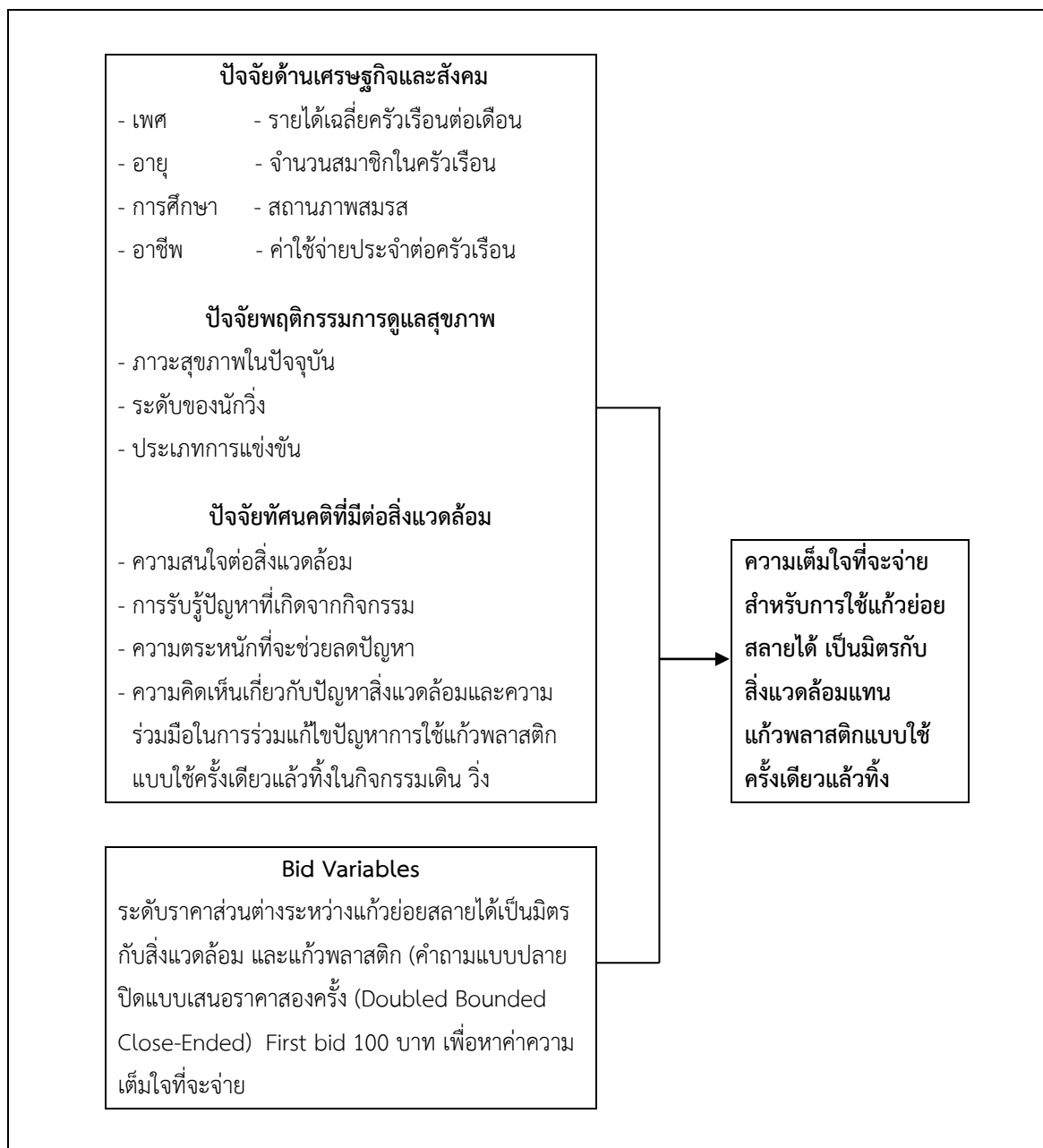
1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้สมัครร่วมกิจกรรมเดิน วิ่ง เพื่อใช้แก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แทนแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง
2. เพื่อศึกษาค่าความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้สมัครร่วมกิจกรรมเดิน วิ่ง เพื่อใช้แก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแทนแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง

สมมติฐานในการวิจัย

H_0 : ปัจจัยเศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ และปัจจัยทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความเต็มใจที่จะจ่าย

H_1 : ปัจจัยเศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ และปัจจัยทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์ต่อความเต็มใจที่จะจ่าย

กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ มีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัย เก็บข้อมูลตั้งแต่เดือน มกราคม – สิงหาคม 2562 มีวิธีดำเนินการศึกษาดังนี้

1. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีทั้งหมด 4 ส่วน 1. ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ค่าใช้จ่ายประจำต่อครัวเรือน (ขนิษฐา และ ศักรินทร์, 2559) ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการดูแลสุขภาพ ส่วนที่ 3 ทัศนคติที่มีต่อสิ่งแวดล้อม และส่วนที่ 4 ความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อเปลี่ยนจากแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง เป็นแก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สำหรับค่าความเต็มใจที่จะจ่ายใช้วิธีการ CVM เลือกรูปแบบคำถามแบบคำถามปลายปิดสองขั้นหรือการถามแบบ Double Bounded Close-Ended โดย

ออกแบบราคาเสนอให้ผู้ตอบ 2 ขั้น ได้แก่ ราคาเสนอเริ่มต้น หรือ First-Bid และราคาเสนอลำดับที่สอง หรือ Follow-up Bid ในการหาราคาเสนอเริ่มต้นอ้างอิงจากงานวิจัยของ สุณิดา พิริยะภาค และ อุดมศักดิ์ ศิลปะชาวงศ์ (2561) ที่ศึกษาความเต็มใจจ่ายค่าธรรมเนียมในการสนับสนุนการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำในพื้นที่เกาะล้าน จังหวัดชลบุรี พบว่า มีความเต็มใจจ่ายอยู่ที่ 102.13 บาทต่อคนต่อครั้ง ผู้วิจัยได้เสนอค่าเริ่มต้นที่ 100 บาท คำตอบที่ได้รับจะมีสองกรณีที่จะเกิดขึ้นคือผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า “ยินดี” ผู้วิจัยก็จะเสนอราคาใหม่ที่สูงกว่าไป 1 เท่าของค่าเริ่มต้น และให้ผู้ตอบตอบอีกครั้งว่าเต็มใจจ่ายหรือไม่เต็มใจจ่าย กรณีที่สอง คือ ผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า “ไม่ยินดี” ก็เสนอราคาใหม่ลดลงไป $\frac{1}{2}$ ของค่าเริ่มต้น แล้วถามอีกครั้งว่าเต็มที่จะจ่ายหรือไม่เต็มใจจ่าย

2. ทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การทดสอบหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้นำแบบสอบถามไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบข้อคำถามให้เครื่องมือมีความสามารถวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้

2.2 การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ได้นำแบบสอบถามไปปรับปรุงก่อนเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติเหมือนกับกลุ่มที่ศึกษาวิจัย แต่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างของประชากรที่ศึกษา โดยนำไปทดสอบ (Pre-Test) กับประชาชนที่เคยสมัครร่วมกิจกรรมเดิน วิ่ง มาแล้วจำนวน 20 คน จากนั้นได้นำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของคอนบาค (Cronbach's Reliability Coefficient Alpha) โดยมีค่า α Coefficient เท่ากับ 0.8901 ที่มากกว่า 0.7 ถือได้ว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความน่าเชื่อถือสามารถนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป (กัลยา วานิชปัญษา, 2557)

3. ประชากรที่ศึกษา คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบพิจารณาความสะดวก (Convenience Sampling) (อารดา ทางตะคุ, 2558) คือ เป็นผู้ที่เดิน วิ่งออกกำลังกายตามสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานคร และต้องเป็นผู้ที่เคยสมัครร่วมกิจกรรมเดิน วิ่งตามกิจกรรมที่จัดในประเทศไทยมาแล้ว เนื่องจากประชากรมีขนาดใหญ่และ ไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างจะสามารถคำนวณได้จากสูตรไม่ทราบขนาดตัวอย่างของ William G. Cochran (1955) ดังนี้

$$n = \frac{P(1 - P)Z^2}{E^2}$$

โดย n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

P = สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยกำลังสุ่ม (หากไม่ทราบค่าให้กำหนด 0.5 เนื่องจาก สัดส่วนของค่า P ต้องไม่ต่ำกว่า 50% ของกลุ่มตัวอย่างประชากรจึงจะอยู่ในระดับที่เชื่อถือได้)

Z = ระดับความเชื่อมั่นที่กำหนด โดย Z เท่ากับ 1.96 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (อารดา ทางตะคุ, 2558)

E = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้คือ 0.05 เมื่อแทนค่าจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{(0.5)(1 - 0.5)(1.96)^2}{(0.05)^2} \\ &= 384.16 \text{ คน} \end{aligned}$$

ทั้งนี้การวิจัยนี้มีกลุ่มตัวอย่างตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 458 ตัวอย่าง

4. เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ลงทะเบียนแล้วโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistics Package for Social Sciences) ประกอบด้วย

4.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analytical Statistics) เป็นการบรรยายคุณลักษณะทั่วไปของข้อมูล และเสนอค่าความถี่ที่กระจายของผู้สมัครร่วมกิจกรรมเดิน วิ่ง เพื่อเปลี่ยนจากแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งเป็นแก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าฐานนิยม ค่ามัธยฐาน ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 สถิติวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential Statistical) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความถี่ที่กระจายเพื่อ เปลี่ยนจากแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งเป็นแก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแทน ด้วยสถิติไคสแควร์ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ 0.05 คือ

- ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับหรือน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ตัวแปรต้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม หรือตัวแปร 2 ตัวไม่เป็นอิสระจากกัน (ปฏิเสธ H_0)

- ระดับนัยสำคัญทางสถิติมากกว่า 0.05 หมายความว่า ตัวแปรต้นไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม หรือตัวแปร 2 ตัวเป็นอิสระจากกัน (ยอมรับ H_0)

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจสังคม กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 55.5 มีช่วงอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 28.4 มีสถานภาพโสด จำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 65.9 ประกอบอาชีพรับราชการ จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 50.9 มีรายได้เฉลี่ยครัวเรือน 20,001 - 40,000 บาทต่อเดือน จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 - 4 คน จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 44.1 และมีค่าใช้จ่ายประจำต่อครัวเรือน 20,001 - 40,000 บาทต่อเดือน จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 31.7

การวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมและการดูแลสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสุขภาพปกติ แข็งแรง จำนวน 364 คน คิดเป็นร้อยละ 79.5 ส่วนใหญ่เป็นนักวิ่งระดับ Beginner คือเป็นผู้เริ่มต้นเดิน วิ่ง มีระยะการวิ่งรวมต่อสัปดาห์ประมาณ 25 กิโลเมตร/สัปดาห์ จำนวน 386 คน คิดเป็นร้อยละ 84.3 และส่วนใหญ่สมัครร่วมกิจกรรมเดิน วิ่ง ประเภท Mini Marathon ระยะทาง 10.5 กิโลเมตร จำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 52.8

การวิเคราะห์ทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสนใจต่อสิ่งแวดล้อม แต่มีความกังวลเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมปานกลาง จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0 สำหรับการรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรมเดิน วิ่ง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าแก้วพลาสติก ผลิตภัณฑ์จากพลาสติกเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมเดิน วิ่ง มากที่สุด จำนวน 299 คน คิดเป็นร้อยละ 65.3 มีความตระหนักที่จะช่วยลดปัญหาขยะแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งจากกิจกรรมเดิน วิ่ง โดยการพกขวดน้ำดื่มส่วนตัวมากที่สุด จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 32.71

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่าย

ผลการวิเคราะห์ด้วย Chi-square Test พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ต่อความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อใช้แก้วย่อยสลายได้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแทนแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง ได้แก่ ระดับการศึกษา, รายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน, ความสนใจต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม, การเห็นด้วยว่าปัญหาภาวะโลกร้อนมีอยู่จริงและทวีความรุนแรงสูงขึ้น, ความคิดเห็นว่าสะดวกที่จะพกแก้วน้ำพับได้ส่วนตัวแล้วนำไปเติมน้ำดื่มที่จุดบริการน้ำ, ความคิดเห็นว่าการใช้แก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จะช่วยลดปัญหาขยะแก้วพลาสติกจากกิจกรรมเดิน วิ่ง ได้, การยินดีที่จะจ่ายค่าสมัครเพิ่มขึ้นเพื่อดูแลสิ่งแวดล้อมและปัญหาขยะในสถานที่จัดกิจกรรม และความคิดเห็นว่าปัญหาขยะที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาร่วมกันของผู้จัด และผู้สมัครร่วมกิจกรรม แสดงดังในตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อใช้แก้วย่อยสลายได้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแทนแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง

ปัจจัย	ความเต็มใจที่จะจ่าย		จำนวน (คน)	Pearson Chi-Square
	ยินดีจ่าย (คน)	ไม่ยินดีจ่าย (คน)		
1. ระดับการศึกษา				.023
ประถมศึกษา	5	0	5	
มัธยมศึกษา/ปวช.	28	45	73	
อนุปริญญา/ปวส	8	6	14	
ปริญญาตรี	77	142	219	
ปริญญาโท	31	63	94	
ปริญญาเอก	3	10	13	
จำนวนทั้งหมด	152	266	418	
2. รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อเดือน				.027
< 20,000 บาท	27	29	56	
20,001 – 40,000 บาท	38	60	98	
40,001 – 60,000 บาท	38	56	94	
60,001 – 80,000 บาท	7	23	30	
80,001 – 100,000 บาท	11	41	52	
100,001 บาทขึ้นไป	11	27	38	
จำนวนทั้งหมด	132	236	368	
3. ความสนใจต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม				.015
ไม่เคยให้ความสนใจ	14	10	24	
ให้ความสนใจแต่ไม่วิตกกังวลมาก	84	130	214	
เข้าร่วมกิจกรรมสิ่งแวดล้อมและกังวล	54	123	177	
จำนวนทั้งหมด	152	263	415	

ตารางที่ 2 ปัจจัยความคิดเห็นระดับต่างๆ ที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและความร่วมมือในการร่วมแก้ไขปัญหาการใช้แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่าย

ทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและความร่วมมือในการร่วมแก้ไขปัญหาการใช้แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งในกิจกรรมเดิน รัง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง			เห็นด้วย			เห็นด้วยปานกลาง			ไม่เห็นด้วย			ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			Pearson Chi-Square
	จ่าย	ไม่จ่าย	จำนวน (คน)	จ่าย	ไม่จ่าย	จำนวน (คน)	จ่าย	ไม่จ่าย	จำนวน (คน)	จ่าย	ไม่จ่าย	จำนวน (คน)	จ่าย	ไม่จ่าย	จำนวน (คน)	
1. ปัญหาภาวะโลกร้อนมีอยู่จริงและทวีความรุนแรงสูงขึ้น	75	173	248	52	61	113	20	27	47	1	1	2	2	2	4	.043
2. ท่านสะดวกที่จะพกแก้วน้ำพับได้ส่วนตัวแล้วนำไปเติมน้ำดื่มที่จุดบริการน้ำ	23	52	75	32	90	122	54	74	128	28	40	68	13	8	21	.005
3. การใช้แก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจะช่วยลดปัญหาขยะแก้วพลาสติกจากกิจกรรมเดิน รัง ได้มาก	46	135	181	52	87	139	40	36	76	8	4	12	1	2	3	.000
4. ท่านยินดีที่จะจ่ายค่าสมัครเพิ่มขึ้นสำหรับดูแลสิ่งแวดล้อม ปัญหาขยะในสถานที่จัดกิจกรรม	21	97	118	42	99	141	52	65	117	24	1	25	9	0	9	.000
5. ปัญหาขยะที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาร่วมกันของผู้จัด และผู้สมัครร่วมกิจกรรม	22	20	42	23	41	64	52	52	104	29	72	101	22	78	100	.000

ส่วนที่ 3 ค่าความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้สมัครร่วมกิจกรรมเดิน วิ่ง เพื่อเปลี่ยนจากแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง เป็นแก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

จากแบบสอบถามมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 419 คน คิดเป็นร้อยละ 91.5 มีผู้ตอบว่ายินที่จะจ่ายเงินเพิ่มขึ้น 100 บาท เพื่อเปลี่ยนจากแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งเป็นแก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแทนในกิจกรรมเดิน วิ่ง จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2 และตอบว่าไม่ยินดีจ่ายจำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 58.3 รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3

3.1 กรณีที่ตอบว่ายินดีที่จะจ่าย พบว่าค่าสูงสุดที่จะจ่ายคือ 1,000 บาท ค่าต่ำสุดคือ 100 บาท ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 248.91 บาท มัธยฐานเท่ากับ 200 บาท และฐานนิยมเท่ากับ 100 บาท

3.2 กรณีที่ตอบว่าไม่ยินดีที่จะจ่าย พบว่าค่าสูงสุดที่จะจ่ายคือ 100 บาท ค่าต่ำสุดคือ 0 บาท ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.82 บาท มัธยฐานเท่ากับ 10 บาท และฐานนิยมเท่ากับ 0 บาท

ตารางที่ 3 ค่าความเต็มใจจะจ่ายของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อเปลี่ยนจากแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง เป็นแก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแทน

ความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้ตอบ แบบสอบถามจำนวน 419 คน	ค่าสูงสุด (บาท)	ค่าต่ำสุด (บาท)	ค่าเฉลี่ย (บาท)	มัธยฐาน (บาท)	ฐานนิยม (บาท)
ยินดีที่จะจ่าย จำนวน 152 คน (ร้อยละ 33.2)	1,000	100	248.91	200	100
ไม่ยินดีที่จะจ่าย จำนวน 267 คน (ร้อยละ 58.3)	100	0	21.82	10	0

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้สมัครร่วมกิจกรรมเดินวิ่งเพื่อเปลี่ยนจากการใช้แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งเป็นแก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแทน

1.1 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคม จากการวิเคราะห์ด้วยสถิติไคสแควร์พบว่า ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่าย ในขณะที่ปัจจัยด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว อาชีพ และรายจ่ายเฉลี่ยต่อครอบครัวต่อเดือน ไม่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้สมัครร่วมกิจกรรมเดินวิ่งเพื่อเปลี่ยนจากการใช้แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งเป็นแก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แทน ทั้งนี้จากการศึกษาของสุนิดา พิริยะภาดา และอุดมศักดิ์ ศิลปะระชาวงศ์ (2561) พบว่าตัวแปรด้านเศรษฐกิจสังคมที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจจะจ่ายของนักท่องเที่ยวเพื่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ กรณีศึกษาเกาะล้าน จังหวัดชลบุรี ได้แก่ ราคาที่เสนอ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ส่วน ปัทมาพร วัดกลาง (2554) พบว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมที่มีอิทธิพลต่อการจ่ายค่าธรรมเนียมในการเก็บขนมูลฝอยของประชาชนเขตเทศบาลตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา คือ อายุ ในขณะที่ มาริสา กาญจนะ (2548) พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อลดมลภาวะทางกลิ่นของโรงควบคุมคุณภาพน้ำชองนนท์ ได้แก่ จำนวนเงินเริ่มต้นที่เสนอ และ เพศ ส่วน ทศพร สุภารี และโสมสกา เพชรานนท์ (2548) พบว่าปัจจัยค่าเริ่มต้น และรายได้มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะ

จ่ายค่าธรรมเนียมการจัดมูลฝอยอันตรายจากบ้านเรือนในกรุงเทพมหานคร สำหรับ ปัญญา วงษ์พาณิชย์ (2542) พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจ่ายค่าจัดการมูลฝอยของประชาชนจังหวัดนครปฐม ได้แก่ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และปริมาณขยะมูลฝอยที่ทิ้งต่อวัน ส่วนเทียนทิพย์ สุกุลวา (2541) พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจจ่ายค่าบริการบำบัดน้ำเสียของประชาชน สถานประกอบการ ที่อาศัยในเขตควบคุมมลพิษ เมืองพัทยา ได้แก่ เพศ จำนวนสมาชิกในสถานประกอบการ และรายได้ ซึ่งจากการศึกษาปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมในครั้งนี้พบว่าระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนมีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่าย เมื่อพิจารณากรณียินดีหรือไม่ยินดีที่จะจ่ายเงินเพิ่มขึ้น 100 บาท จากค่าสมัครร่วมกิจกรรมเดิน วิ่ง เพื่อใช้แกว่น้อยลงได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแทนแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งพบว่าส่วนใหญ่ตอบว่าไม่ยินดีที่จะจ่าย และเป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีเพียง 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 จากแบบสอบถามจำนวน 418 คน ที่เป็นเพียงกลุ่มเดียวที่ทุกคน (ร้อยละ 100) และกลุ่มผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 60,000 บาท ต่อเดือนลงมา ตอบว่ายินดีที่จะจ่ายเงินเพิ่มขึ้น 100 บาทจากค่าสมัครร่วมกิจกรรมเดิน วิ่ง เพื่อใช้แกว่น้อยลงได้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแทนแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา และมีรายได้สูงกว่า 60,000 บาทขึ้นไปกลับตอบว่าไม่ยินดีที่จะจ่าย สอดคล้องกับผลการวิจัยของศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ ธนาคารไทยพาณิชย์ (2562) ที่ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมครัวเรือนไทยปี 2552 – 2560 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าสัดส่วนของรายจ่ายเพื่อการกุศลต่อรายได้ครัวเรือนโดยเฉลี่ยลดลงจากร้อยละ 2.8 ต่อรายได้ครัวเรือนในปี 2552 มาอยู่ที่ร้อยละ 2.6 ในปี 2560 โดยเป็นการลดการใช้จ่ายของครัวเรือนในทุกระดับชั้นรายได้ ซึ่งครัวเรือนรายได้ปานกลางมีอัตราการลดลงมากที่สุด ส่วนหนึ่งอาจเป็นผลมาจากภาระหนี้ครัวเรือนต่อรายได้มีเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ครัวเรือนมีแนวโน้มลดสัดส่วนการใช้จ่ายลงโดยเฉพาะส่วนที่เป็นรายจ่ายไม่ประจำ และยังคงกล่าวอีกว่าครัวเรือนรายได้น้อยมีสัดส่วนรายจ่ายเพื่อการกุศลต่อรายได้มากกว่า แม้ครัวเรือนไทยจะทำบุญตามกำลังทรัพย์ที่มี (รายได้มากทำมาก รายได้น้อยทำน้อย) แต่เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของรายจ่ายเพื่อการทำบุญต่อรายได้ระหว่างครัวเรือนในระดับรายได้ต่างๆแล้ว พบว่าครัวเรือนรายได้น้อยมีสัดส่วนรายจ่ายเพื่อการกุศลต่อรายได้สูงกว่า โดยในปี 2560 คนรายได้สูงร้อยละ 10 แรกมีสัดส่วนรายจ่ายเพื่อการกุศลอยู่ที่ร้อยละ 1.4 ขณะที่ครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำสุดร้อยละ 10 มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 5.1 ทั้งนี้ความสัมพันธ์ดังกล่าวเกิดขึ้นทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค และเมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จ่ายกับพฤติกรรมในด้านอื่น ๆ โดยควบคุมปัจจัยด้านรายได้ อายุ และช่วงเวลา พบลักษณะที่น่าสนใจระหว่างการใช้จ่ายเพื่อการกุศลกับพฤติกรรมในด้านอื่น ๆ ในช่วงปี 2552 – 2560 ดังต่อไปนี้ 1. ครัวเรือนในต่างจังหวัดมีรายจ่ายเพื่อการกุศลมากกว่าครัวเรือนในกรุงเทพฯ โดยสัดส่วนรายจ่ายเพื่อการกุศลต่อรายได้ของครัวเรือนในต่างจังหวัดอยู่ที่ร้อยละ 2.8 ขณะที่สัดส่วนของครัวเรือนในกรุงเทพฯ อยู่ที่ร้อยละ 1.3, 2. ครัวเรือนที่ประกอบอาชีพในภาคเกษตรมีรายจ่ายเพื่อการกุศลมากกว่าครัวเรือนนอกภาคเกษตร โดยครัวเรือนที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพในภาคเกษตร สัดส่วนรายจ่ายเพื่อการกุศลต่อรายได้จะอยู่ที่ร้อยละ 3.3 ขณะที่ในส่วนของครัวเรือนนอกภาคเกษตรอยู่ที่ร้อยละ 2.5, 3. ครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุจะมีรายจ่ายเพื่อการกุศลมากกว่าครัวเรือนที่ไม่มีผู้สูงอายุ โดยครัวเรือนที่มีสมาชิกในครัวเรือนอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปอย่างน้อย 1 คน จะมีสัดส่วนรายจ่ายเพื่อการกุศลอยู่

ที่ร้อยละ 3.2 ต่อรายได้ ขณะที่ครัวเรือนที่ไม่มีผู้สูงอายุจะมีสัดส่วนของรายจ่ายดังกล่าวอยู่ที่ร้อยละ 2.3, 4. ครัวเรือนที่หัวหน้าครอบครัวมีการศึกษาสูงกว่าจะมีรายจ่ายเพื่อการกุศลน้อยกว่า โดยครัวเรือนที่หัวหน้าครอบครัวมีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปจะมีสัดส่วนรายจ่ายเพื่อการกุศลอยู่ที่ร้อยละ 1.7 ต่อรายได้ ขณะที่ครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีระดับการศึกษาต่ำกว่านั้น สัดส่วนดังกล่าวอยู่ที่ร้อยละ 2.8 และ 5. ครัวเรือนที่มีรายจ่ายเพื่อการซื้อสลากกินแบ่งจะมีรายจ่ายเพื่อการกุศลมากกว่าเล็กน้อย โดยมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 2.7 ต่อรายได้ ขณะที่ครัวเรือนที่ไม่การใช้จ่ายในสลากกินแบ่งจะใช้จ่ายเพื่อการกุศลที่ร้อยละ 2.6 ต่อรายได้

1.2 ปัจจัยด้านภาวะสุขภาพในปัจจุบัน และพฤติกรรมการออกกำลังกาย จากการวิเคราะห์ด้วยสถิติไคสแควร์พบว่า ปัจจัยภาวะสุขภาพในปัจจุบัน พฤติกรรมในการเดิน วิ่ง ออกกำลังกาย และประเภท ระยะ การแข่งขันที่สมัครร่วมกิจกรรมเดิน วิ่ง ไม่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่าย

1.3 ปัจจัยด้านทัศนคติที่มีต่อสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์ด้วยสถิติไคสแควร์พบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดในกิจกรรมเดิน วิ่ง, ปัจจัยด้านความตระหนักที่จะช่วยลดปัญหาขยะแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งจากกิจกรรมเดิน วิ่ง, ไม่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่าย ($p > 0.05$) มีเพียงปัจจัยด้านความสนใจต่อสิ่งแวดล้อม ที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่าย (Pearson Chi-Square = 0.015) แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าถึงแม้ปัจจัยนี้จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่จะจ่ายแต่ผลวิเคราะห์กลับพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่าไม่สนใจ วิดกกังวลปานกลางและวิตกกังวลต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กลับตอบว่าไม่ยินดีที่จะจ่ายเงินเพิ่มขึ้น 100 บาทจากค่าสมัครร่วมกิจกรรมเดิน วิ่ง เป็นส่วนใหญ่ อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีความวิตกกังวลว่าหากตอบว่ายินดีที่จะจ่ายนั้นหมายความว่าตนจะต้องมีผลด้านลบเกิดขึ้น คือจะต้องเสียเงินค่าสมัครร่วมกิจกรรมเดิน วิ่ง เพิ่มขึ้น 100 บาท ถึงแม้ว่าจะยอมรับ และรับรู้ว่าการกิจกรรมเดิน วิ่ง ก่อให้เกิดปัญหาขยะแก้วพลาสติก และผลิตภัณฑ์จากพลาสติกเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็ไม่ยอมสูญเสียเงินเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Close (1999); Karamichas, (2007) และ Jones et al., (2010) ที่ศึกษาพบว่าสำหรับประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมแล้วประชาชนในประเทศด้อยพัฒนา และกำลังพัฒนามักจะไม่ได้ให้ความสนใจ มีความตระหนักต่ำ และไม่ให้ความร่วมมือ แต่ในการศึกษาของ จงรักษ์ นิมพงษ์ศักดิ์ (2536) พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองอุดรธานี ที่มีทัศนคติที่ดีต่อความสะอาดเรียบร้อยของบ้านเมือง มีความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอยมากกว่ากลุ่มตัวอย่างอื่นๆ การศึกษาของศรินทิพย์ บุญจันทร์ และจักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ (2561) ได้กล่าวว่า ทัศนคติ ความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ เป็นพฤติกรรมภายในซึ่งจะทำหน้าที่ควบคุมพฤติกรรมภายนอก ดังนั้นผลการศึกษาก็พบว่าแม่บ้านในตำบลบึงพระ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกที่มีทัศนคติเกี่ยวกับการคัดแยกขยะที่ดีส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการคัดแยกขยะอยู่ในระดับดีด้วย

1.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและความร่วมมือในการร่วมแก้ไขปัญหการใช้แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งในกิจกรรมเดิน วิ่ง จากการวิเคราะห์ด้วยสถิติไคสแควร์พบว่าความคิดเห็นว่า ปัญหาภาวะโลกร้อนมีอยู่จริงและทวีความรุนแรงสูงขึ้น (Pearson Chi-square = 0.043), การเห็นด้วยว่าสะดวกที่จะพกแก้วน้ำพับได้ส่วนตัวนำไปเติมน้ำดื่มที่จุดบริการน้ำ (Pearson Chi-square = 0.05), การใช้แก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจะช่วยลดปัญหาขยะแก้วพลาสติกจากกิจกรรมเดิน วิ่ง ได้ (Pearson Chi-square = 0.00), ความยินดีที่จะจ่ายค่าสมัครเพิ่มขึ้นสำหรับดูแลสิ่งแวดล้อม ปัญหาขยะในสถานที่จัด

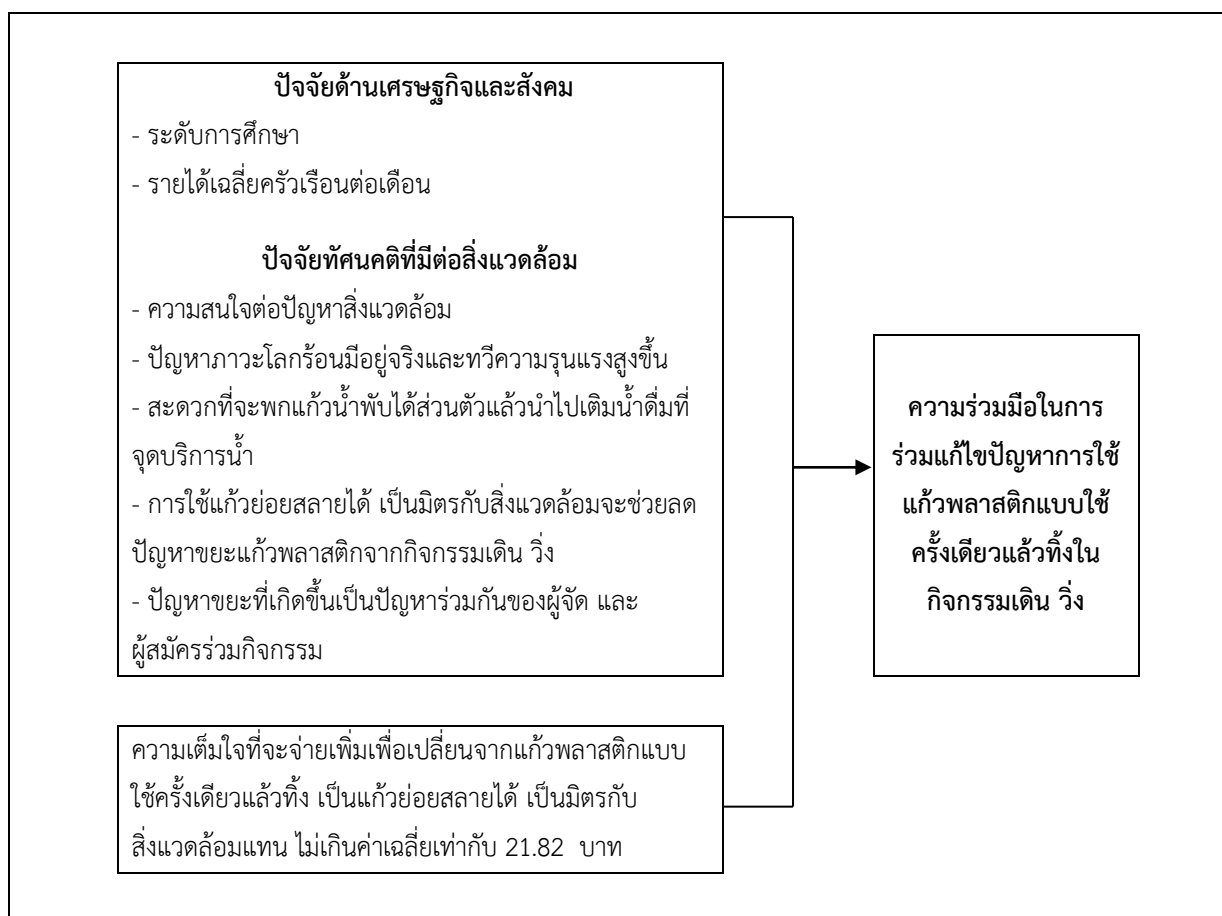
กิจกรรม (Pearson Chi-square = 0.00) และความคิดเห็นว่าปัญหาขยะที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาร่วมกันของผู้จัดและผู้สมัครร่วมกิจกรรม (Pearson Chi-square = 0.00) มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่าย ($p < 0.05$) ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับรู้ เข้าใจ และเชื่อว่าปัญหาภาวะโลกร้อนมีอยู่จริง และผู้ตอบแบบสอบถามก็ทราบว่าในกิจกรรมเดิน วิ่ง ส่งผลกระทบที่สร้างปัญหาให้กับสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งที่เติมน้ำดื่มในกิจกรรม นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ก็ไม่ได้เห็นด้วยว่าปัญหาขยะที่เกิดขึ้นในกิจกรรมเดิน วิ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้จัดเท่านั้น และยังเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งเป็นส่วนใหญ่ว่าการใช้แก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจะช่วยลดปัญหาขยะแก้วพลาสติก แต่เมื่อถามว่ายินดีที่จะจ่ายเงินเพิ่มขึ้น 100 บาท เพื่อเปลี่ยนจากการใช้แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง เป็นแก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแทน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กลับไม่ยินดีที่จะจ่าย อาจจะเนื่องมาจากว่าค่าเริ่มต้นที่ 100 บาทเป็นจำนวนเงินที่สูงไป ซึ่งผู้วิจัยใช้ค่าเริ่มต้นที่ 100 บาทจากงานวิจัยของ สุนิดา พิริยะภาดา และอุดมศักดิ์ ศิลปะชาวงศ์ (2561) ที่ศึกษามูลค่าความเต็มใจจะจ่ายของนักท่องเที่ยวเพื่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ กรณีศึกษาเกาะล้าน จังหวัดชลบุรี โดยวิเคราะห์ความเต็มใจจะจ่ายค่าธรรมเนียมการเข้าชมของนักท่องเที่ยวเพื่อใช้ในการสนับสนุนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ข้อมูลจากแบบสอบถามสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาพักผ่อนที่เกาะล้าน จำนวน 400 ตัวอย่าง ใช้เทคนิคสมมติสถานการณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลทางเศรษฐมิติ โดยใช้แบบจำลองโลจิต ผลการศึกษาพบว่า มูลค่าความเต็มใจจะจ่ายค่าธรรมเนียมของนักท่องเที่ยวเฉลี่ยอยู่ที่ 102.13 บาทต่อคนต่อครั้ง แต่ทั้งนี้ในงานวิจัยครั้งนี้ก็ได้คำตอบงานวิจัยว่าถึงแม้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะไม่ยินดีที่จะจ่ายเงินเพิ่มขึ้น 100 บาทจากค่าสมัครร่วมกิจกรรม เดิน วิ่ง เพื่อเปลี่ยนจากการใช้แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งเป็นแก้วย่อยสลายได้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 47.58 ตอบว่าเห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะนำแก้วน้ำพับได้ส่วนตัวไปเติมน้ำที่จุดบริการน้ำ มีเพียงร้อยละ 21.5 ที่ตอบว่าไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังนั้นหากผู้จัดกิจกรรมเดิน วิ่ง ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ ขอความร่วมมือจากผู้ร่วมกิจกรรมให้นำแก้วน้ำพับได้ส่วนตัวมาเติมน้ำที่จุดบริการน้ำ คาดว่าผู้ร่วมกิจกรรมจะให้ความร่วมมือเป็นส่วนใหญ่ มากกว่าการแก้ไขปัญหาด้วยการเก็บค่าสมัครเพิ่ม

2. ค่าความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้สมัครร่วมกิจกรรมเดิน วิ่ง ในการเปลี่ยนจากแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง เป็นแก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแทน

จะเห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่าไม่ยินดีที่จะจ่ายเงินเพิ่ม 100 บาทจากค่าสมัครร่วมกิจกรรมเดิน วิ่ง เพื่อเปลี่ยนจากการใช้แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง เป็นแก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแทน จึงพิจารณาแต่เฉพาะคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบว่าไม่ยินดีจะจ่ายเงินเพิ่มขึ้น 100 บาท แต่หากลดลงมาครึ่งหนึ่งคือ 50 บาท ผู้ตอบแบบสอบถามยินดีที่จะจ่ายหรือไม่ และหากผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่าไม่ยินดีจ่ายก็ถามต่อว่ายินดีจ่าย 25 บาทหรือไม่ และยังได้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอราคาที่ตนคิดว่ายินดีจ่ายมาในแบบสอบถาม จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนาพบว่าค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.82 บาท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา สิงห์อำ และศักรินทร์ นนทพจน์ (2559) ที่หาค่าความเต็มใจที่จะจ่ายค่าจัดการขยะมูลฝอยในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติพญา 2 อำเภอ ภูเก็ต จังหวัดขอนแก่น โดยศึกษาจากนักท่องเที่ยวจำนวน 400 ตัวอย่าง พบว่าความเต็มใจที่จะจ่าย WTP function และวิธี Mean WTP

คือ 20.11 และ 14.30 บาทต่อคนต่อครั้งตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษกร ถาวรประสิทธิ์ และศุภวรรณ ฮ่อสี (2556) ที่ประเมินมูลค่าความเต็มใจจ่ายค่ากำจัดขยะมูลฝอยจากครัวเรือนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ครัวเรือน พบว่าครัวเรือนมีความเต็มใจจ่ายค่าขยะทั่วไป/ขยะแห้ง, ขยะอินทรีย์/ขยะเปียก, ขยะรีไซเคิล/ขยะขายได้ และขยะอันตรายเท่ากับ 30.70, 26.91, 27.03 และ 37.38 บาท/เดือนตามลำดับ และพบว่าปัจจัยเพศ ระดับการศึกษา รายจ่ายของครัวเรือน และระยะห่างระหว่างบ้านเรือนจากถนนใหญ่ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจจ่าย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยตามกระบวนการขั้นตอนข้างต้น ทำให้ได้องค์ความรู้ใหม่ ดังภาพต่อไปนี้

ที่มา: จินตนา แสนวงศ์. (2565)

ข้อเสนอแนะ

1. ขอความร่วมมือจากผู้ร่วมกิจกรรมให้น้ำแก้วน้ำพับได้ส่วนตัวมาเติมน้ำที่จุดบริการน้ำ ตลอดจนการรณรงค์ให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดื่มน้ำในกิจกรรมเดิน วิ่งให้ถูกต้อง เพราะโดยส่วนใหญ่มักจะกลัวว่าจะสูญเสียน้ำจืดดื่มมาก ซึ่งไม่ได้เป็นผลดีแต่กลับจะเป็นผลเสียคืออาจเกิดภาวะ Over-hydration คือเกิดภาวะเกลือโซเดียมต่ำ (Hyponatremia) ซึ่งอาจถึงขั้นเสียชีวิตได้ ซึ่งวารสาร Clinical Journal of Sports

Medicine และ International Marathon Medical Directors Association (IMMDA) แนะนำว่าการดื่มน้ำที่เหมาะสมกับการออกกำลังกายคือ ดื่มน้ำเมื่อกระหายเท่านั้น (Sam Murphy, 2012)

2. ขยายระยะจุดบริการน้ำดื่มจากผู้จัดจذبบริการทุก 2 กิโลเมตร/จุดบริการน้ำดื่ม ซึ่งหากจัดงานแบบ Full Marathon ระยะ 42.195 กิโลเมตร จะมีการจัดจุดบริการน้ำดื่มทั้งหมดประมาณ 26 จุด (Ivana Kottasova, 2019) ซึ่งในงาน London Marathon 2019 ได้ลดจุดบริการน้ำดื่มจาก 26 จุด เป็น 19 จุด

3. นำรูปแบบการจัดมาราธอนของ London Marathon 2019 (26 เมษายน 2019) มาใช้คือใช้ลูกบอลน้ำ “Ooho” ซึ่งเป็นบรรจุภัณฑ์ที่ทำจากสาหร่ายสกัดออกมาเป็นถุงทรงลูกบอลขนาดพอดีคำ ภายในมีน้ำดื่ม ซึ่งผู้จัดงานคาดว่าจะลดการใช้ขวดน้ำพลาสติกได้ประมาณ 200,000 ขวด แต่ทั้งนี้ยังไม่ทราบราคาค่าต้นทุนของลูกบอลน้ำ ซึ่งอาจจะราคาแพงกว่าหรือใกล้เคียงกับแก้วย่อยสลายได้ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่ราคาต่อแก้วเท่ากับ 1.32 บาท ซึ่งน่าจะสะดวกและสะอาดกว่าการแจกลูกบอลน้ำ

4. เสนอแนวคิดการวิ่งที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ และ Circular Economy ด้วยการผลิตเสื้อที่เป็นที่ระลึกในกิจกรรมเดิน วิ่งที่เป็นเสื้อที่สามารถเปลี่ยนแถบปีที่ร่วมงานที่ด้านหน้าอก หรือด้านหลัง หรือการขอความร่วมมือใส่เสื้อตัวเดิมมาร่วมกิจกรรมและเปลี่ยนของที่ระลึกเป็นสายคาดเอวที่มีแก้วน้ำพกพาส่วนตัว เพื่อที่จะนำเงินที่จะผลิตเสื้อไปเปลี่ยนจากการใช้แก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งเป็นแก้วย่อยสลายได้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจอย่างทั่วถึงตลอดทั้งปี และในงาน

บรรณานุกรม

- กองสถิติ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. (2562). ข้อมูลจำนวนผู้สมัครเดิน วิ่ง เขาชะโงกซูเปอร์ฮาล์ฟมาราธอน. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 16 ตุลาคม 2562. จาก <http://www.crma.ac.th>
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2557). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.
- ชนิษฐา สิงห์อำ และศักรินทร์ นนทพจน์. (2559). ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าจัดการขยะมูลฝอยในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติพญา 2 อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น. ในเอกสารการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา “อาเซียน: โอกาสและความท้าทายของบัณฑิตไทย”, ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 20 มกราคม พ.ศ. 2559.
- จรงค์ นิมพงษ์ศักดิ์. (2536). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอยกรณีศึกษาเทศบาลเมืองอุดรธานี. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทศพล สุภารี และโสมสกว เพชรานนท์. (2548). การประเมินค่าความเต็มใจที่จะจ่ายค่าธรรมเนียมกำจัดมูลฝอยอันตรายจากบ้านเรือนในกรุงเทพมหานคร. วารสารเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์. ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม): 35-52.

- ทีมข่าวสิ่งแวดล้อม กรีนนิวส์. (2562, 30 เมษายน). **ลอนดอนมารารอนบั้งไฉ่เฉยแจกแคปซูลน้ำทำจากสาหร่าย**
ห้วงลดปริมาณขยะพลาสติก. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 3 กันยายน 2562. จาก <http://www.greennews.agency/?p=18935>.
- เทียนทิพย์ สุกุลวา. (2541). **การศึกษาความเต็มใจจ่ายค่าบริการบำบัดน้ำเสียของประชาชนในเขตควบคุม**
มลพิษเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์.
- บุญญฤทธิ์ อูยยนนาวะ. (2562). **งานวิ่งเลื่อนเมือง แต่ทำไมใครๆ ถึงอยากจัด.** [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 16
ตุลาคม 2562, จาก <http://www.positioningmag.com>
- บุษกร ถาวรประสิทธิ์ และ ศุภวรรณ ฮ่อชี้. (2556). **การประเมินมูลค่าความเต็มใจจ่ายค่ากำจัดขยะมูลฝอย**
จากบ้านเรือน: กรณีศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. Journal of Multidisciplinary in Social
SCIENCES. ปีที่ 9 เล่มที่ 1: 1-16.
- ปัญจมา วงษ์พาณิชย์. (2542). **การศึกษาความเต็มใจที่จะจ่ายค่าจัดการมูลฝอย กรณีศึกษาจังหวัดนครปฐม.**
วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปัทมาพร วัฒกลาง. (2554). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจ่ายค่าธรรมเนียมการเก็บขยะมูลฝอยของประชาชน**
เขตเทศบาลตำบลหุมสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา. การค้นคว้าอิสระ สาธารณสุขศาสตร์
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มาริส กาญจนะ. (2548). **การประเมินค่าประโยชน์ด้านการลดมลภาวะทางกลิ่นของโรงควบคุมคุณภาพ**
น้ำชองนนทรี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ. (2561). **พลาสติกย่อยสลายได้ (Bioplastic).** [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ
3 กันยายน 2562, จาก <https://www.mtec.or.th/bio-plastic/plastics-degradation/degradable-plastic-type.html>.
- ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ ธนาคารไทยพาณิชย์. (2562). **ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม**
ครัวเรือนไทยปี 2552 – 2560 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันอังคารที่ 3
กันยายน 2562.
- สาธิต ธนะทักษ์, นักวิทยาศาสตร์การกีฬา. สืบค้นจาก ข่าวช่อง One, 14 ตุลาคม 2018.
- สุนิดา พิริยะภาดา และอุดมศักดิ์ ศิลปะราชวงศ์. (2561). **มูลค่าความเต็มใจจะจ่ายของนักท่องเที่ยวเพื่อการ**
จัดการแหล่งท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ กรณีศึกษาเกาะล้าน จังหวัดชลบุรี. วารสารพัฒนาการ
เศรษฐกิจปริทรรศน์. ปีที่ 12 ฉบับที่ 2: 81-102.
- อาร์ดา ทางตะคุ. (2558). **ความเต็มใจที่จะจ่ายสำหรับซื้อรถยนต์ไฟฟ้า กรณีศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.**
วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Voice online. (2019, April 29). **ลอนดอนมารารอนต้นแบบงานวิ่งลดขยะพลาสติก.** [ออนไลน์]. สืบค้น
เมื่อ 16 ตุลาคม 2562, สืบค้นจาก <https://voicetv.co.th/read/5hYjLMklq>.
- Close, DH. (1999). **Environmental movements and the emergence of civil society in**
Greece. Australian Journal of Politics and History. Vol. 38: 234-246.

- Ivana Kottasova. (2019). **Seaweed pouches will replace thousands of plastic bottles at the London marathon.** [online]. Retrieved September 3, 2019, from <http://www.edition.cnn.com>
- Jones, N., Evangelinos, K., Halvadakis, C.P., Iosifides, T., Sophoulis, C.M. (2010). **Social factors influencing perceptions and willingness to pay for a market-based policy aiming on solid waste management.** Resources, Conservation and Recycling. Vol. 54: 533-540.
- Karamichas. (2007). **The Impact of the summer 2007 forest fires in Greece: Recent environmental mobilizations, cyber-activism and electoral performance.** Journal South European Society and Politics. Vol. 12: 521-533.
- Sam Murphy. (2012). **How much water should you drink during a marathon?** [online]. Retrieved September 3, 2019, from <http://www.theguardian.com/lifeandstyle/2010/apr/18/how-much-water-drink-marathon>
- William G. Cochran. (1955). **Sampling techniques** (3th Edition). John Wiley & Sons.